

Adroddiad i	Y Pwyllgor Archwilio	
Dyddiad	18 Medi 2023	
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol Cyllid ac Adnoddau	
Swyddog Cyswllt	Jack Millward – Rheolwr Caffael a Chontractau	
Pwnc	Diweddariad Caffael	

PWRPAS

- 1 Rhoi diweddariad i'r Aelodau ar y trefniadau caffael a'r gweithgareddau o fewn Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod).

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Penodwyd y Rheolwr Caffael a Chontractau ym mis Chwefror 2023, i ddarparu cymorth ac arweiniad proffesiynol ym maes caffael a rheoli contractau.
- 3 Mae caffael yn y sector cyhoeddus yn amodol ar ystod o rwymedigaethau statudol a rheoleiddiol ac er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r maes cymhleth hwn, mae'r Awdurdod wedi cymeradwyo rheolau gweithdrefnau contractau sy'n darparu fframwaith o brosesau y mae'n rhaid eu dilyn.
- 4 Bydd diwygiadau caffael y sector cyhoeddus yn gosod rhwymedigaethau pellach ar yr Awdurdod i ystyried ystod o ffactorau, gan gynnwys gwerth cymdeithasol, materion amgylcheddol a chynaliadwyedd.

ARGYMHELLION

- 5 Argymhellir bod yr Aelodau'n nodi'r:
 - i) trefniadau presennol ar gyfer cydymffurfio â gofynion caffael y sector cyhoeddus;
 - ii) diwygiadau caffael y sector cyhoeddus yn y dyfodol; a'r
 - iii) gweithgareddau caffael ar gyfer y cyfnod Ebrill 2023 – Awst 2023.

CEFNDIR

- 6 Caffael yw'r broses lle mae sefydliadau'n diwallu eu hanghenion am nwyddau, gwasanaethau, gwaith a chyfleustodau mewn ffordd sy'n sicrhau gwerth am arian ar sail oes gyfan o ran creu buddion nid yn unig i'r sefydliad ond hefyd i'r gymdeithas a'r economi wrth leihau niwed i'r amgylchedd.

- 7 Mae'r sector cyhoeddus yng Nghymru yn gwario tua £7 biliwn bob blwyddyn ar gaffael. Yng Nghymru, nodwyd caffael fel un o'r meysydd corfforaethol allweddol ar gyfer newid a amlinellir yn y canllawiau craidd ar Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 8 Mae'r gwaith o reoli a llywodraethu gweithgarwch caffael a chomisiynu yn amodol ar nifer o rwymedigaethau sy'n deillio o ganllawiau, offerynnau statudol a rheoliadau Llywodraeth Cymru. Mae'r rhain yn cynnwys cyhoeddiad Llywodraeth Cymru yn 2016, Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru, Rheoliadau Contractau Cyhoeddus 2015, Rheoliadau Caffael Cyhoeddus (Diwygio ac ati) (Ymadael â'r UE) 2020, Rheoliadau Contractau Cyhoeddus (Diwygio) 2022 a Rheoliadau Contractau Consesiwn 2016.
- 9 Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r maes cymhleth hwn, mae'r Awdurdod wedi cymeradwyo rheolau gweithdrefnau contractau sy'n darparu'r fframwaith o brosesau y mae'n rhaid eu dilyn. Gellir cyrchu'r rhain trwy'r ddolen ganlynol a chadarnhau'r rheolaethau allweddol. [Rheolau Gweithdrefnau Contractau](#)

Gwerth y contract	Llwybr caffael
O dan £10,000	Gofyniad i ddangos gwerth am arian er y caniateir cael un cyflenwr
£10,000–£40,000	3 dyfyniad
£40,000	Caffael ffurfiol

- 10 Mae Rheolau'r Gweithdrefnau Contractau hefyd yn cydnabod yr achlysuron pan fo'n briodol defnyddio eithriad o'r rheolau caffael drwy ddefnyddio hepgoriadau tendr sengl.
- 11 Ar hyn o bryd mae caffael sector cyhoeddus yn destun diwygio pellach ar draws y DU. Mae Bil Caffael Cyhoeddus yr holl DU yn mynd drwy'r broses ddeddfwriaethol ar hyn o bryd a bydd yn disodli nifer o ddarnau o ddeddfwriaeth bresennol. Yn ogystal, mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gweithio ar ddeddfwriaeth sy'n benodol i'r sector cyhoeddus yng Nghymru sy'n canolbwyntio ar bartneriaeth gymdeithasol a phroses gaffael sy'n gymdeithasol gyfrifol.
- 12 Mae Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 yn cyd-fynd yn agos ag egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac mae'n gosod dyletswydd ar gyfrif cyhoeddus i sicrhau bod y broses gaffael yn gymdeithasol gyfrifol lle mae'n cynnwys contractau adeiladu dros £2 filiwn neu wasanaethau allanol.

13 Yn seiliedig ar y fersiwn ddiweddaraf o'r Bil a'r cynigion a nodwyd mewn dogfennau ymgynghori a gyhoeddwyd yn ddiweddar, y newidiadau mwyaf effeithiol i'r rhan fwyaf o awdurdodau contractio fydd:

- Mwy o hyblygrwydd mewn gweithdrefnau caffael, rheolau fframwaith a marchnadoedd deinamig newydd
- Mwy o ofynion tryloywder
- Rhwymedigaethau rheoli contract gofynnol sy'n cael eu gyrru gan ofynion monitro dangosyddion perfformiad allweddol (KPI)
- Gwell trefn o ran gwaharddiadau

Mae crynodeb o'r diwygiadau caffael yng Nghymru a'r ddyletswydd caffael cymdeithasol gyfrifol gysylltiedig wedi'i baratoi gan Lywodraeth Cymru ac mae i'w gael yn Atodiad 1.

14 Wrth gaffael nwyddau a gwasanaethau mae'n rhaid i'r Awdurdod, felly, ystyried ystod o fesurau gan gynnwys:

- Ansawdd
- Cost
- Gwaith teg
- Y gwerth cymdeithasol sy'n rhan annatod o'r contract
- Cynaliadwyedd
- Effeithiau amgylcheddol
- Goblygiadau cydraddoldeb gan gynnwys y Gymraeg

15 Gan weithio'n agos gyda chyrrff cyhoeddus eraill, mae gwaith yn cael ei wneud i ddatblygu'r prosesau a'r canllawiau caffael ymhellach i sicrhau cydymffurfiaeth yn y maes cymhleth hwn. Mae grŵp Caffael Cymru gyfan yn cydweithio ar nifer o feysydd allweddol.

CYD-DESTUN LLEOL

16 Mae'r gyllideb nad yw'n seiliedig ar gyflog ar gyfer 2023/24 oddeutu £11m ac mae'n ymwneud ag ystod eang o gostau gan gynnwys safleoedd, fflyd, technoleg gwybodaeth a hyfforddiant arbenigol.

17 Mae gwaith yn mynd rhagddo i sicrhau cydymffurfiaeth â rheolau presennol gweithdrefnau contractau, gan gynnwys datblygu'r system ariannol, ar gyfer gweithgareddau caffael, gan gynnwys rheoli contractau.

18 Lle bo'n briodol, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) yn cydweithio ag awdurdodau Tân ac Achub Cymru, ar gyfer meysydd gwariant cyffredin – er enghraifft y pecyn tân, i sicrhau arbedion maint. Mae'r Awdurdod hefyd yn cydweithio â Heddlu Gogledd Cymru mewn perthynas â gwariant ar safleoedd.

19 Gwneir defnydd hefyd o fframweithiau caffael y sector cyhoeddus sy'n sicrhau cydymffurfiaeth â'r ddeddfwriaeth gaffael, yn sicrhau bod camau diwydrwydd dyladwy priodol wedi'u cymryd mewn perthynas â chyflenwyr a hefyd yn lleihau'r baich gweinyddol. Lle nad yw hyn yn bosibl, mae'r Awdurdod hefyd yn cynnal ymarferion tendro ar ei ran ei hun.

20 Lle nad oes ond un cyflenwr, neu os yw'r caffael wedi'i gyfyngu oherwydd anghenion y gwasanaeth, mae proses hepgor ar waith, sy'n sicrhau bod gwiriadau diwydrwydd dyladwy yn cael eu cwblhau.

GWEITHGAREDDAU

21 Mae'r tabl isod yn cadarnhau'r gweithgarau rhwng Ebrill 2023 ac Awst 2023

Llai na £40,000		
Adran	Natur y contract	Llwybr caffael
Adnoddau dynol	Llinell adrodd gyfrinachol	Cystadleuaeth fach
Fflyd	Cynnal a chadw offer gweithdy	Tendr
Adnoddau dynol	Rhaglen cymorth i weithwyr	Fframwaith
Cyfathrebu Corfforaethol	Cefnogaeth broffesiynol ar gyfer dadansoddi'r ymgynghoriad	Fframwaith
£40,000 - £100,000		
Adran	Natur y contract	Llwybr caffael
TGCh	VM Ware	Fframwaith
Cyllid	Darparu gwasanaethau archwiliomewnl	Fframwaith
Hyfforddiant	Gwasanaethau proffesiynol sy'n gysylltiedig â phrynu tir	Fframwaith
Hepgoriadau tendr sengl	Natur y contract	Rheswm dros newid
Gweithrediadau	Meddalwedd diogelwch cartref	Ymestyn y contract presennol
Cyfathrebu Corfforaethol	Cefnogaeth broffesiynol ar gyfer ymgynghori	Cyflenwr sengl
TGCh	Rhybuddion Swissphone	Cyflenwr sengl
Adnoddau dynol	Meddalwedd gweithlu a chyflogres	Ymestyn y contract presennol

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r adroddiad hwn yn cysylltu ag amcanion llesiant hirdymor GTAGC. Sicrhau bod prynu asedau i gefnogi darparu gwasanaethau rheng flaen yn ddarbodus, fforddiadwy a chynaliadwy.
Cyllideb	Mae'r gyllideb yn cael ei gosod yn flynyddol ar gyfer gwariant.
Cyfreithiol	Mae'r fframwaith rheoleiddiol wedi'i nodi trwy ddeddfwriaeth Llywodraeth Cymru a'r DU, yn ogystal â rheolau mewnol gweithdrefnau contractau.
Staffio	Dim
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/y Gymraeg	Mae gofynion caffael yn sicrhau bod y safonau perthnasol fel sy'n ofynnol mewn deddfwriaeth yn cael eu bodloni
Risgiau	Gallai methu â chadw at reoliadau caffael arwain at herio cyfreithiol.